

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 94. An Sacramentum Pœnitentiæ possit esse validum & informe ratione doloris se non extendentis ad omnia mortalia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

lutè universalem, sed de peccatis commissis & non remissis, dummodo adsit propositum excludens omne peccatum pro futuro. Notandum rectè *Dicast.* n. 63., si prudenter timeat, ne etiam alia peccata habeat, teneri ad dolorem absolutè universalem, ne exponat Sacramentum periculo saltem carendi suo effectu.

Obji. S. Tho. p. 3. q. 86. a. 3. in O. ait, Non potest esse verè pœnitens, qui de uno peccato pœnitet & non de alio. & ait de pœnitentia, quæ extra Sacramentum fit, tractat enim ibi de virtute pœnitentiæ, & postea prius in q. 90. tractat de Sacramento.

672. Q. 94. An Sacramentum Pœnitentiæ possit esse validum & informè ratione doloris se non extendentis ad omnia mortalia. & Negant *Vasq. Con. Laym. Sa, Turr. Fagund. Castrop. J. Sanch. Martin. Amic. d. 12. f. 6. Arr. De Sacram. d. 13. f. 2. Palat. c. 31. Moya d. 5. q. 2. n. 6. Mlodz. d. 6. q. 2. Gormaz p. 2. n. 284. Platel. n. 720. Haun. l. 4. n. 996. Sperer n. 263. Todtf. q. 97.* sed probabilius affirmant plurimi antiqui, quos refert & sequitur *Averroes* q. 54. f. 5. Sequuntur Thomistæ communissimi cum *Gonet d. 10. a. 1. Item Henriq. Suar. Telen. Tann. G. Hurt. Valent. Fill. Lugo, Bonac. cum Dicast. d. 6. n. 84. Item Perez, Salas, Escob. cum August. Laurentio in Syntagm. t. 2. tr. 3. d. 3. n. 204.* Accedunt *Rosiner, Carden. in. 1. crisi d. 70. a. 1. & 2.* alique recentiores communissimè cum *Gob. in Exp. t. 6. n. 177. Illj. n. 49.* & hanc sententiam vocat in praxi probabilissimam *Dian. p. 3. l. 4. R. 65. Probatur* 1. autoritate, nam in illis, quæ pendent à voluntate Dei, multum ponderis habet iudicium plurium & graviorum Autorum, atqui pro nostra sententia stant plures & graviores, uti certum est, probatque *Dicast.* supra

suprà v
Vasq., q
pro nol
suppl
esse info
esse etia
cata sua
subiervi
fructum
sicut eti
cat Sac
re, supp
mnis co
quam
sed cur
æ ad e
tender
tis aute
tractat
ullibi h
comm
diligen
si de h
justici
lum ab
Sacram
est ex
non r
non r
minu
hoc s
gratia
ment
lis ips
confe

suprà vix ullum esse contrarium ante tempora
Vasq., quem reliqui sunt secuti. Accedit, quòd
 pro nostra sententia videatur esse etiam *S. Th.* in
 suppl. q. 9. a. 1. ubi quærit, an confessio possit
 esse informis, & in *O.* sic habet, *Confessio potest*
esse etiam inleo, qui non est contritus. quia potest pec-
cata sua pandere Sacerdoti & clavibus Ecclesie se
subiungere, & quamvis tum non percipiat absolutionis
fructum, tamen recedente fictione percipere incipiet,
sicut etiam in aliis Sacramentis est. Cùm autem di-
 cat Sacramentum recedente fictione revivisce-
 re, supponit fuisse validum, non cum defectu o-
 mnis contritionis, nam paulò ante dixerat ali-
 quam contritionem esse partem Sacramenti,
 sed cum defectu contritionis alioquin requisi-
 tæ ad effectum Sacramenti, quæ nempe se ex-
 tenderet ad omnia mortalia non remissa. Gra-
 tis autem dicit *Gormaz* n. 479. *S. Th.* postea re-
 tractasse illam suam sententiam, nam nec verbo
 ullibi hoc insinuat. *Prob. 2.* ratione, nam si quis
 commiserit grave furtum & perjurium, ac post
 diligens examen non occurrat illi nisi furtum,
 si de hoc doleat propter honestatem virtutis
 iustitiæ, & confiteatur bonâ fide dicens se nul-
 lum aliud peccatum habere, sicque absolvatur,
 Sacramentum non causat gratiam, uti certum
 est ex dictis n. 670., cùm enim unum mortale
 non remittatur sine altero, & mortale perjurii
 non retractetur, hoc mortale est obex, quo-
 minus causetur gratia, ergo Sacramentum in
 hoc sensu est informe, quia non causat formam
 gratiæ. Hoc non obstante videtur hoc Sacra-
 mentum esse validum, quia nulla pars essentia-
 lis ipsi deest: non confessio, nam integrè est
 confessus, quidquid occurrebat memoriæ. Nec
 abso-

abso-

absolutio, uti supponitur: Neque dolor, quia
 habet dolorem de furto, eumque manifestat
 per confessionem furti, dolor autem de perju-
 rio non est pars hujus Sacramenti, quia ille solum
 dolor est pars Sacramenti, qui per hanc confes-
 sionem potest fieri sensibilis, ut enim sit pars Sa-
 cramenti, debet esse sensibilis, secundum dicta
 n. 669., & suppono per nihil aliud hic & nunc
 fieri sensibilem, atqui dolor de perjurio, quam-
 vis adesset, non potest fieri sensibilis per hanc
 confessionem, ergo. *Prob. min.* dolor de perju-
 rio non imperat hanc confessionem, nam pœ-
 nitens expressè & invincibiliter dicit se non ha-
 bere aliud peccatum, quod velit confiteri, atqui
 confessio non potest dolorem de perjurio red-
 dere sensibilem, nisi hic dolor eam imperet, er-
 go. *Prob. min.* Confessio per hoc tantum dici-
 tur facere dolorem sensibilem, quod sit & cen-
 seatur esse effectus causatus à dolore, effectus
 autem manifestet suam causam, ergo talis do-
 lor, quamvis adesset, non fieret sensibilis per
 hanc confessionem, ergo non est pars hujus Sa-
 cramenti. *Nec obstat*, quod hic dolor requira-
 tur ad effectum hujus Sacramenti, secundum
 dicta n. 670.; nam non ideo est pars hujus Sa-
 cramenti, si enim adsit & nullo signo fiat sensi-
 bilis, non est pars Sacramenti, uti adversarii
 fatentur, & tamen est necessarius ad effectum
 Sacramenti, uti omnes docent, ergo aliud est
 requiri ad effectum, aliud esse partem Sacra-
 menti. *Conf.* nam si quis suscepisset Baptismum
 sine dolore de perjurio ante Baptismum com-
 misso, & post Baptismum commisisset furtum,
 tumque doleret de perjurio ex motivo reli-
 gionis, de furto autem ex motivo justitiæ, sicque
 confi-

confite-
 quiden
 Pœnit
 tia,
 tentiæ
 comm
 tentiæ
 menti
 gratiæ
 dolor
 Pœnit
 Obje
 Constat
 quam
 peccat
 offendit
 ligentes
 dem con
 morta
 inclusa
 fessio
 Etant
 est ille
 ritur. C
 dolore
 perfec
 stituti
 parten
 Etum S
 valore
 utroq
 riè con
 rium,
 tione
 do req

confiteretur furtum, dolor de perjurio esset quidem necessarius ad effectum Sacramenti Pœnitentiæ, ut nempe per illud causaretur gratia, attamen non esset pars Sacramenti Pœnitentiæ, quia sicuti perjurium ante Baptismum commissum non est materia Sacramenti Pœnitentiæ, ita nec dolor de illo est pars hujus Sacramenti, sed tantum conditio & remotio obicis gratiæ, ergo manifestum est, quod non omnis dolor, qui requiritur ad effectum Sacramenti Pœnitentiæ, sit pars illius Sacramenti.

Obj. 1. *Trid. sess. 14. De pœn. c. 5. sic habet, 673.*
*Constat nihil aliud in Ecclesia à pœnitentibus exigere, quam ut, postquam quis diligentius se excusserit, ea peccata confiteatur, quibus se Dominum mortaliter offendisse meminerit, reliqua autem peccata, quæ diligenter cogitanti non occurrunt, in universum eadem confessione inclusa esse intelliguntur: ergo mortalia, quæ non occurrunt, debent intelligi inclusa, sed certum est illa non includi hac confessione, quæ nullo modo per dolorem retrahantur, ergo talis confessio & talis dolor non est ille, qui ad valorem hujus Sacramenti requiritur. Conf. nam *Trid. ibidem c. 3. & can. 4. dicit dolorem, quatenus in pœnitente ad plenam & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiritur, hanc ratione pœnitentiæ partem dici, ergo dolor, qui requiritur ad effectum Sacramenti, est pars Sacramenti & ad ejus valorem requiritur. & cum *Aversa l. 6. *Trid.* utroque loco dicere, quod per se est & ordinariè contingit, explicat enim modum ordinarium, qui est & procurari debet pro justificatione peccatoris, solet autem, & per se loquendo requiritur, ut dolor se extendat ad omnia non***

non

non remissa, ne impediatur effectus Sacramen-
ti, secundum dicta n. 671. De cætero *Trid.* ab-
strahit ab illo, quod per accidens est, & ratio
contingit ratione doloris bonâ fide non exten-
si ad aliqua peccata, nec ullibi negat hunc dolo-
rem ita restrictum obesse valori.

674. *Obji. 2.* Confessio furti non est valida, nisi
ad sit propositum cavendi omne mortale, sed
propositum cavendi omne mortale est suffi-
ciens dolor etiam de perjurio, ergo. *R. n. min.*
quia licet se extendat ad omne mortale tan-
quam fuga pro futuro, non tamen tanquam
retractatio omnis peccati præteriti, uti hic sup-
ponimus, & ratio est, quia posset quis propo-
nere nunquam pejerare impostum, & tamen
non dolere de perjurio præterito, quod fuit
fuisse specialiter utile.

Inst. Saltem propositum universale cavendi
etiam perjurium sit sufficienter sensibile per
confessionem solius furti, ergo etiam dolor de
perjurio, si adesset, fieret sufficienter sensibilis.
R. n. conf. disparitas est, quod pœnitens iudicat
& Sacerdos sciat propositum universale ca-
vendi omnia impostum, esse necessarium ad
reconciliationem cum Deo, & pœnitens non
dicat se illo carere, confessio autem manifestat
desiderium istius reconciliationis, & conse-
quenter in his circumstantiis etiam sufficienter
manifestat propositum universale cavendi o-
mnia impostum, adeoque etiam cavendi
perjurium, è contrâ hic pœnitens non iudicat
dolorem de perjurio esse necessarium ad re-
conciliationem, nec Sacerdos potest pruden-
ter suspicari ipsum habere dolorem de perju-
rio, sed potius iudicare debet oppositum, cum

bonâ fide
ergo pœ
manife

Obji.
volun
Deo, e
sed hæ
saltem
trario
non est
tam, se
ctivè a
peccat
ficacit
& con
ciliatio
bet do
intenti
plican
lis app
finis in
concil
non id
Obji.
mediu
furti,
tum, e
tale, q
neces
non
perju
nexio
nem i
tione
nem

Ta

bonâ fide dicat se non habere aliud peccatum ,
ergo per confessionem furti non sufficienter
manifestat dolorem de perjurio.

Obji. 3. Sacramentum Pœnitentiæ requirit 675.
voluntatem efficacem reconciliationis cum
Deo, est enim institutum ad hanc obtinendam,
sed hæc voluntas non potest esse sine dolore ,
saltem virtuali de omni peccato , utpote con-
trario isti reconciliationi, ergo. &. *Aversa* dicit
non esse opus velle reconciliationem adæqua-
tam, sed satis esse velle reconciliationem respec-
tively ad hæc peccata , sive remissionem horum
peccatorum : sed datâ maj. n. min. qui enim ef-
ficaciter decernit post horam dolere de peccatis
& confiteri, habet voluntatem efficacem recon-
ciliationis cum Deo, neque tamen ideo jam ha-
bet dolorem : cujus ratio à priori est, quia licet
intentio efficax finis sit voluntas virtualis ap-
plicandi media , tamen non ideo est ipsa actua-
lis applicatio mediorum, & multò minùs est ipse
finis intentus, ergo quamvis intentio efficax re-
conciliationis sit voluntas eliciendi dolorem ,
non ideo est ipse dolor.

Obji. 4. Detestatio omnium mortalium est 676.
medium unice necessarium ad remissionem
furti, ergo quia hic confitens vult remitti fur-
tum, etiam virtualiter vult remitti omne mor-
tale, qui enim vult finem, vult medium unice
necessarium ad finem, ergo licet detestatio furti
non habeat connexionem cum detestatione
perjurii in ratione motivi, tamen habet con-
nexionem in ratione medii. &. Habet connexio-
nem in ratione medii, id est, intendit detesta-
tionem perjurii tanquam medium ad remissio-
nem furti, transeat, hoc ipso habetur detestatio

perjurii, n. cons. supponimus enim non adesse detestationem perjurii, sed solius furti.

677. Q. 95. *An aliter possit Sacramentum Pœnitentiæ esse validum & informe ratione doloris vel ob aliam causam, & quid tum sit dicendum.* R. §. 1. Sum. d. 20. s. 4. n. 26. alique cum *Laurentio* supra n. 210. & 225. putant dolorem bonâ fide dimidiatum non obstare valori hujus Sacramenti, sicuti non obstat confessio bonâ fide dimidiata, hinc dicunt cum *Lugo* d. 14. n. 89. adhuc fore validum hoc Sacramentum, si quis accedat cum dolore particulari de furto, omisso omni dolore de perjurio etiam confesso, eò quòd invincibiliter putaret sufficere dolorem de furto, quia memoria perjurii videtur se habere per accidens ad obligationem doloris de illo, suppositâ ignorantia invincibili de obligatione talis doloris. Idem dicunt aliqui, si omitteret dolorem de perjurio, invincibiliter putans esse tantum veniale, aut si ideo de perjurio doleret tanquam de veniali ex metu solius Purgatorii. *Nec obstat*, quòd dolor efficax & debitus de his peccatis fieret sensibilis, si revera adesset: nam non ideo iste determinatè dolor est pars essentialis hujus Sacramenti, nam dolor de venialibus, quæ quis confitetur cum mortalibus, etiam fit sensibilis per confessionem illorum venialium, neque tamen est pars essentialis illius Sacramenti, sed pars essentialis est tantum indeterminatè hic vel ille dolor de peccato confesso, sicuti pars essentialis hujus hominis est hæc vel illa indeterminatè materia. Ita illi probabiliter: & consequenter,

678. §. 2. Probabile est in his casibus dari posse Sacramentum Pœnitentiæ validum & informe